

Bệnh Creutzfeldt-Jakob Biến Thể (vCJD)

Variant Creutzfeldt-Jakob disease (vCJD)

Bệnh Creutzfeldt-Jakob Biến Thể (vCJD) là gì?

Bệnh Creutzfeldt-Jakob Biến Thể (Variant Creutzfeldt-Jakob Disease - vCJD) cũng còn được gọi là bệnh bò điên ở người, hoặc Bệnh Não xốp ở Bò (Bovine Spongiform Encephalopathy - BSE) ở người. Đây là một bệnh về não rất hiếm gặp, gây thoái hóa và có thể gây tử vong cho người. Bệnh này hủy hoại các tế bào não và tủy sống.

Bệnh vCJD có các triệu chứng gì?

Các triệu chứng sớm của bệnh vCJD bao gồm thay đổi tâm tính và mất trí nhớ. Bệnh này cũng gây ra các vấn đề về vận động và tiến triển một cách nhanh chóng sang trạng thái đời sống thực vật và tử vong. Các triệu chứng của bệnh vCJD có thể phát triển bất cứ lúc nào trong khoảng thời gian từ 5 đến 15 năm kể từ khi bị nhiễm bệnh. Bệnh vCJD có thể xảy ra ở bất cứ tuổi nào, nhưng bệnh phổ biến nhất ở những người dưới 30 tuổi.

Kể từ khi phát hiện ra bệnh vCJD vào năm 1995, đã có hơn 200 trường hợp mắc bệnh vCJD được báo cáo trên toàn thế giới. Hầu hết các trường hợp đã xảy ra tại Vương quốc Anh (UK). Một vài trường hợp mắc bệnh vCJD đã được báo cáo tại Canada nhưng những người này đã bị nhiễm bệnh tại các quốc gia khác.

Điều gì gây nên bệnh vCJD?

Bệnh vCJD do một prion – một chất đạm được tìm thấy trên bề mặt các tế bào – bất thường gây nên. Prion bất thường này bám vào các chất đạm khác của tế bào não và làm chúng biến dạng. Bệnh này bị gây nên khi

một prion bất thường tấn công não, giết chết các tế bào và tạo các lỗ hổng ở mô hoặc các mảng giống như bột biển. Prion gây bệnh vCJD là cùng loại prion được tìm thấy ở những con bò mắc BSE.

Làm thế nào để một người mắc bệnh vCJD?

Bệnh vCJD không được truyền từ người này sang người khác. Tuy nhiên, bệnh có thể được truyền từ một người mắc bệnh vCJD sang những người khác thông qua việc truyền máu, mặc dù điều này cực kỳ hiếm xảy ra. Bệnh cũng có thể được truyền sang những người đã ăn các bộ phận của con bò hoặc ăn thịt bò bị nhiễm BSE. Tại Canada, cho đến nay đã có 19 trường hợp nhiễm BSE ở bò được báo cáo. Không có bộ phận nào của những con bò này đã đi vào nguồn cung ứng thực phẩm cho con người. Không có bất cứ các trường hợp mắc bệnh vCJD nào được báo cáo là do ăn thịt bò Canada gây ra.

Làm thế nào để một con bò nhiễm BSE?

Các prion bất thường gây BSE tập trung ở trong não, sọ, cột sống, mô tế bào thần kinh và niêm mạc ruột bò. Các prion này có thể được truyền sang những con bò khác khi thức ăn của chúng có chứa các vật liệu từ những con bò bị bệnh. Để biết thêm thông tin về BSE, vui lòng truy cập trang web của Cơ quan Kiểm soát Thực phẩm của Canada (Canadian Food Inspection Agency) tại <https://inspection.canada.ca/en/animal-health/terrestrial-animals/diseases/reportable/bovine-spongiform-encephalopathy>.

Cần thực hiện các biện pháp đề phòng nào để tránh sự lây lan của BSE?

Để ngăn ngừa sự lây lan của BSE, các vật liệu có khả năng góp phần làm lây lan BSE không được phép đưa vào chuỗi thực phẩm cho động vật và con người.

Để biết thêm thông tin, vui lòng truy cập Tổng quan các Biện pháp Bảo vệ để tránh BSE của Canada tại

<https://inspection.canada.ca/en/animal-health/terrestrial-animals/diseases/reportable/bovine-spongiform-encephalopathy/safeguards>.

Làm thế nào để chẩn đoán bệnh CJD?

Một chẩn đoán tạm thời bệnh vCJD được thực hiện dựa trên:

- Các triệu chứng
- Các xét nghiệm chất dịch bao quanh tủy sống
- Các hình ảnh não sử dụng chụp cộng hưởng từ (MRI)
- Các bản ghi lại hoạt động điện của não bằng cách dùng điện não đồ (EEG)
- Sinh thiết amidan

Chẩn đoán chỉ có thể được xác nhận thông qua khám nghiệm tử thi.

Ở những người mắc bệnh vCJD, các biến chứng đe dọa đến tính mạng có xu hướng bộc phát khoảng 2 năm sau khi xảy ra các triệu chứng ban đầu.

Bệnh vCJD được điều trị như thế nào?

Hiện nay không có cách gì để chữa lành bệnh vCJD. Việc điều trị bao gồm hỗ trợ bệnh nhân bằng liệu pháp vật lý và trị liệu chức năng. Một người mắc bệnh vCJD cuối cùng sẽ phải nằm liệt giường và phải được nuôi ăn bằng ống.

Bệnh vCJD có liên quan đến bệnh CJD hay không?

Bệnh CJD và bệnh vCJD là hai bệnh khác nhau. Chúng là một phần của một nhóm các bệnh do các prion bất thường gây ra. Các triệu chứng thì tương tự, mặc dù bệnh CJD thường xảy ra ở những người trưởng thành trong độ tuổi từ 45 đến 75. Bệnh CJD không liên quan đến việc ăn các bộ phận của con bò bị nhiễm BSE.

Để biết thêm thông tin

Để biết thêm thông tin về bệnh CJD, hãy xem [HealthLinkBC File #55a Bệnh Creutzfeldt-Jakob \(CJD\)](#).

Để biết thêm về các chủ đề của HealthLinkBC File, hãy truy cập www.HealthLinkBC.ca/health-library/healthlinkbc-files hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương bạn. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., hãy truy cập trang www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số **8-1-1** (miễn phí). Đối với người khiếm thính và lắng tai, hãy gọi số **7-1-1**. Có các dịch vụ dịch thuật cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.